

22533

14 r

PIA-6144. 1/1920-2475 ó.e.

Mi a forradalmi cselekvés?

Proletármozgalomban nem szabad, hogy elméleti hibák előforduljanak. A burzsoázia cselekvése lehetett a konjunktúra rabszolgája: ez megfelelt ^{ennek} egy osztály szétagolt, anarchisztikus szervezetlenségének - megfelelt különösen politikai meddőségének, mellyel a társadalom egész életét vak és korlátlan erők rombolásának szolgáltatta ki. De a proletariatus cselekvése szervezett, egységes és egyenes vonalú. Minden elméleti hibának végzetes következményei voltak ^{eddig} (és lennének a jövőben is).

M. MUNKÁSSZOCIÁLMÉRTÉSI INTÉZET ARCHÍVUMA

22533

Szervezett forradalmi cselekvés: nem ellenmondást jelöl e két fogalom, ^{de} sokak számára kétségekkel igen. De akik így gondolkodnak, egyúttal elárulják azt, hogy gondolkodásuk nem a proletariatus lelkéből, lényegéből fakad. Kisiklanak a marxista cselekvés vonalából azok, akik a szervezethez úgy értelmezik, hogy az egyszerű fel- és alárendeltséget, bürokratikus "rendet", a "vezetőknek" való engedelmséget jelenti. A proletár-
fegyelem a tömegek összességének önfelegyelme; szervezethez az összesség teremtő erejének magának a szervezetben való megnyilvánulása. Nem ismeri tehát és nem ismeri el az állandó, akár "érdemek", akár "tapasztalatok" által szerzett vezetői előjogokat. Minden proletármozgalmat az "vezet" /amennyiben egyáltalában szabad itt vezetésről beszélni/, akiben az összesség igazi akarata megtestesül. Mindegy, hogy kicsoda, mindegy, hogy honnan jött. Az, hogy valóságos öntudatra jutott benne mindaz, ami a proletariatus összességének érdeke és hogy meg van benne az elszántság és az erély ezt az érdeket érvényesíteni, elegendő, hogy erre hivatott legyen. De nem lehet eléggé hangsúlyozni: a proletariatus összességének érdeke kell, hogy megnyilvánuljon. Az összesség érdeke - és nem a többségé, sem a kisebbségé /nem is szólva egyesekről és csoportokról/.

M. MUNKÁSSZOCIÁLMÉRTÉSI INTÉZET ARCHÍVUMA

MSZMP KB
VI/Arch.

22533

15

- X -

PIR - C14 f. 1/1920 - 2475. ö. e.

tak azon, hogy a többségnek, vagy a kisebbségnek van-e „joga” a vezetős szerepre a proletármozgalomban. A vita meddő maradt, mert a kérdés helytelenül volt feltéve. Annak van igaza és hivatottsága a vezetésre, aki az **összeség** érdekét helyesen felismeri. Vannak esetek, hogy a többség, vannak olyanok, ahol a kisebbség képviseli helyesen a proletárösszeség érdekeit és mindig kiderült, hogy a proletariatus küzdelmében végül, ha nem is pillanatnyilag, az erő és a hatalom mindig ott van, ahol a mozgalom igazsága van. Azoknál, akik a proletárösszeség érdekeit helyesen ismerték fel és elszántan védelmezték. Egy ilyen kisebbség legyőzhetetlen marad minden többségi brutalitás^{sal}, vagy terrorral szemben /**egy olyan többség**, mely ennek az igazságnak nincs birtokában, tehetetlen maradt, még ha milliókat tettek is ki hívei. Még ha az államhatalom rendelkezésére áll is /példárá Scheidemannék és a spartacusok/.

M. MUNKÁSHOZSÁGMI
INTÉZETÁRCHIVUMA

22533

innen megérthetjük, miért utasítja el magától éppen a forradalmi proletariatus a szervezetlen, az egyéni akciókat. A forradalom marxi értelme nem merült ki a puccsokban, a hangos, a hirtelen, egyszeri cselekedetekben. Ellenkezőleg, a proletariatus forradalma ~~szünet~~ **állandó, szünet nélküli forradalom**. A proletariatus forradalma megindult attól a pillanattól kezdve, hogy a termelési rend a proletárosztály megalakulását létrehozta és nem szabad, hogy szüneteljen addig a pillanatig, amíg a termelési és társadalmi rend úgy meg nem változott, hogy az osztálykülönbségek gyökerükben meg nem szűntek. Persze: a forradalmi öntudat nem volt mindig eleven, a proletariatus egészében. De abból, hogy a nagy többség ~~szünet~~ félig vagy egészen kispolgárvá vált, még nem következik, hogy az egyén~~ek~~ hirtelen, egyszeri forradalmi cselekvései csakugyan ezt az igazi forradalmi szellemet képviselték volna. Nem, mert a magára hagyott egyéni öntudat tulságosan szuk és gyenge ahhoz, hogy ezt a forradalmiságot magából kitermelje. Csak akkor képes erre, ha benne az összeség érdeke öltött testet.

MEZMPTK
PI Arch.M. MUNKÁSHOZSÁGMI
INTÉZETÁRCHIVUMA

22533

16

- 2 -

P. A - 614 A., 1/1920 - 3475. d. e.

Az univerzitas, az összességnek feltétlen uralma széthúzó *w* egyének és csoportok felett: ez a proletariatus forradalmi cselekvésének mértéke. Mert a proletárforradalom a társadalom egészének gyökeres átalakítását jelenti az összesség érdekében. Minden *resz* partikalizmus-érdeke, legyen az akár pusztán egyéni, akár csoportbeli/nemzet, szakma, stb./ *sem* semmis az összesség érdekével szemben. Az, aki ezt képviseli, sohasem képviselheti a proletariatus igazi forradalmi szellemét. Kispolgár marad, akármilyen hősiezen viselkedik is egyéni akcióiban, akármilyen szervezetséget és fegyelmet tanusít is szakmai, vagy pártbeli elhelyezkedésében.

Az összesség uralma a részek felett pedig a habozás nélküli, mindenre kész önfeláldozást jelenti; a pillanatnyi, az egyéni és csoportérdekeknek gondolkodás nélküli feláldozását abban a pillanatban, amikor az összesség érdekei forognak kockán. Forradalmár az, akiben ezeknek az érdekeknek tudata világosan él, akiben eleven az ezért való önfeláldozás rendületlen készsége, aki bármire kész, ha ezeknek az érdekeknek megvalósításáról van szó. 13

M. MUNKÁSHOZSÁGMI
INTÉZETARCHIVUMA

22533

A forradalmi proletariatus önmaga szervezi és vezeti önmagát, mert benne eleven csak igazán ez a cél és az érte hozandó áldozatok, *a* cél, és a megvalósítását szolgáló eszközök. De hogy ebben a szervezettségben igazán erő legyen, kell, hogy ez a z é r d e k tartsa össze. Ezek *azok* az egyetértések, melyeket a pillanatnyi, a közvetlen érdekek, vagy a csoportérdekek kovácsoltak össze, nem képesek sohasem igazi, teremtő forradalmi ~~cselekedetre~~ cselekedetre. Nem képesek még akkor sem, ha a legkitünőbbben vannak megszervezve, ha ez a szervezet a legtöbb próbát ki is állta a csoportérdekek védelmében. Ellenben *leg* legküzdhetetlen *val* válnak a leginproduktívabb szervezetek is, ha a proletariatus ilyen forradalmi teremtőereje hozta őket létre, ha vezető gondolatuk igazán az összesség végső érdeke. ./.

MSZMP KB
VI Arch.M. MUNKÁSHOZSÁGMI
INTÉZETARCHIVUMA

22533

17

PIA-6144, 1/1920-2475 o-e.

Minden igazi erőt az áldozatkészség foka határoz meg. ~~De~~ Aki mindent hajlandó feláldozni, az legyőzhetetlen. A proletariatus forradalmának története nem egyszer bizonyította ennek a tételnek az igazságát. Nemkülönben annak az igazságát is, hogy a proletariatusnak belső egysége, belső kifejlődése kedvéért szüksége van ilyen erőpróbákra; szüksége van az olyan alkalmakra, amelyekben önmaga előtt tesz tanubizonytságot arról, hogy cselekvéseit nem önző, nem pillanatnyi érdekek szabályozzák, hanem az összesség érdeke. Ez az összesség pedig a világproletariatus, a világforradalom. Akinek arra van szüksége, hogy külső ismérvek alapján állapítsa meg, hogy mi az igazi forradalmi cselekvés, annak azt kell mondani: az a cselekvés, mely ennek a nemzetközi, ennek a világegységnek az érdekeit minden cselekvésében ~~először~~ gondolkodás nélkül fölébe helyezi a részlegesnek, a nemzeti vagy csoportérdekének. De az igazi, az öntudatos proletárnak nincs szüksége az ilyen külső ismérvekre. A proletárosztályöntudat önmagából meríti ennek a bizonyosságát. Azt a tudatot, hogy bármilyen részleteredmény semmis és hiábavaló, ha nem kapcsolódik bele szervesen ebbe a világmozgalomba, ha nem ezt szolgálja. Viszont tudja azt is, hogy minden áldozat és szenvedés jó és hasznos, ha a világproletariatus közös ügyének tesz szolgálatot. ~~17~~

M. MUNKÁSSZABALMI
INTÉZETI MIVUMA

22533

A magyar proletariatus mozgalma eddig meg volt kimélve az ilyen áldozatoktól, de rövidlátás volna azt mondani, hogy ennek csak jó oldalai vannak és hogy mindenképpen kívánatps, hogy így is maradjon. Mert nem bizonyos, hogy az a nagyszerű forradalmi lendület, amely a proletárdiktaturát megteremtette, eleven maradna és termékenységre, alkotásra képes lenne, ha az áldozat szükségessége nem fokozná hevét, nem ébresztené fel újból és újból az öntudatát. Kérdés, nem szakadnának-e le a proletariatus összességének testéről a különböző irányú kispolgárok, az egyes és csoportérdekek védelmezői.

KÖZM. KB
PI Arch.M. MUNKÁSSZABALMI
INTÉZETI MIVUMA

A történelem - szerencsére - gondoskodik arról, hogy az átalakulás ne menjen ilyen veszélyes végbe, sem az itteni, sem a külföldi burzsoázia nem fogja harc nélkül átengedni az uralmat a proletariatusnak. Az első napok elkábulásából már kezd magához térni. Most harc előtt áll már a magyar proletariatus. Most az előtt a pillanat előtt áll, hogy megmutassa a maga igazi forradalmi elszántságát, szervezett forradalmi erejét. Semmiféle veszedelmet nem szabad túlozni, de minden veszedelem jó és hasznos, mert nagyon alkalmas arra, hogy egészen világos öntudatra ébredjen ez a forradalmi szellem. Mindenki tudja, hogy a magyar proletariatus itt nem fog önmagában csalatkozni. Mindenki előre tudja, hogy a világproletariatus együtt minden áldozata készen van, minden forradalmi proletár már alig várja az alkalmat, hogy ezt a mindenre elszánt áldozatkésztséget tettekkel tanusítsa. És kispolgár ~~az~~ az, aki sajnálkozik azon, hogy a forradalom simán, áldozatok nélkül nem valósítható meg sohasem.

LUKÁCS GYORGY.

MSZMP KB
PI Arch.